

HISTORIA klasa 5. Zakres wiadomości i umiejętności na poszczególne oceny.

Lp.	Temat	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
DZIAŁ I PRADZIEJE I NAJDAWNIEJSZE CYWILIZACJE						
1.	Najdawniejsze dzieje człowieka <u>Zagadnienia</u> 1. Człowiek rozumny. 2. Koczowniczy tryb życia. 3. Rewolucja neolityczna i zmiany w życiu człowieka. 4. Pierwsi rzemieślnicy i kupcy.	- wskazuje kontynent, z którego pochodzi człowiek; - rozumie pojęcia: wędrowny i osiadły tryb życia oraz potrafi je wyjaśnić;	- rozumie pojęcie rewolucja neolityczna; - opisuje życie ludzi przed rewolucją neolityczną i po niej;	- rozumie, dlaczego pierwsi ludzie prowadzili najpierw wędrowny, a później osiadły tryb życia; - wie, dlaczego pojawili się kupcy i rzemieślnicy;	- analizuje wpływ rewolucji neolitycznej na zmiany w życiu ludzi na różnych płaszczyznach;	- analizuje wpływ warunków geograficznych na życie ludzi i zmiany w nim zachodzące;
2.	Mezopotamia – narodziny pierwszej cywilizacji <u>Zagadnienia</u> 1. Nowe surowce i nowe narzędzia. 2. Warunki geograficzne Mezopotamii i ich wpływ na życie ludzi. 3. Sumerowie. 4. Religia i osiągnięcia Mezopotamii.	- wymienia trzy osiągnięcia mieszkańców Mezopotamii; - wie, kim był Hammurabi, i zna założenia jego kodeksu;	- omawia znaczenie nowych surowców, z których wykonywano narzędzia; - zna najważniejsze rzeki Mezopotamii; - rozumie znaczenie słów: politeizm i kodeks; - wskazuje na mapie Mezopotamię;	- omawia znaczenie wylewów rzek dla rozwoju rolnictwa; - omawia religię politeistyczną; - wskazuje konsekwencje wynalezienia koła;	- wymienia okoliczności, które wpłynęły na powstanie państwa;	- analizuje znaczenie wynalezienia pisma dla funkcjonowania państwa;
3.	Starożytny Egipt <u>Zagadnienia</u> 1. Warunki geograficzne starożytnego Egiptu i ich wpływ na życie mieszkańców. 2. Faraon i jego władza. 3. Społeczeństwo Egiptu. 4. Pismo egipskie. 5. Bogowie egipscy. 6. Grobowce faraonów. 7. Osiągnięcia Egipcjan.	- wie, nad jaką rzeką leży Egipt; - rozumie pojęcia: faraon i hieroglify; - rozumie pojęcia: politeizm, piramida, sarkofag, mumia;	- wie, dlaczego wylewy Nilu miały wpływ na plony; - wie, czym zajmowali się: faraon, pisarze, rzemieślnicy, kupcy, kapłani; - wymienia trzy osiągnięcia Egipcjan;	- wyjaśnia, dlaczego Egipt był nazywany darem Nilu; - rozumie pojęcie monarcha despotyczna; - rozumie, dlaczego Egipcjanie mumifikowali zwłoki	- omawia władzę faraona; - rozumie znaczenie wynalazków Egipcjan;	- porównuje Egipt z Mezopotamią pod względem wpływu warunków geograficznych na życie mieszkańców;
4.	Starożytny Izrael <u>Zagadnienia</u>	- rozumie pojęcia: dekalog, judaizm; - wie, w kogo wierzyli Żydzi;	- rozumie pojęcia: monoteizm, Jahwe;	- wskazuje na związek warunków geograficznych	- podaje cechy judaizmu;	- dostrzega korzenie chrześcijaństwa w judaizmie;

	1. Warunki geograficzne Izraela. 2. Judaizm i jego zasady. 3. Najważniejsze postacie z historii Izraela.		- wskazuje na mapie Palestynę; - zna symbole judaizmu i umie je nazwać;	z zajęciami mieszkańców Palestyny; - wskazuje najważniejsze postacie z historii Izraela i wiąże je z wydarzeniami (Abraham, Mojżesz, królowie Dawid i Salomon);		
5.	Starożytne Indie i Chiny	Nie podlega ocenie.				
DZIAŁ II STAROŻYTNA GRECJA						
6.	Cywilizacja starożytnych Greków <u>Zagadnienia</u> 1. Warunki geograficzne i ich wpływ na życie mieszkańców. 2. Miasta-państwa. 3. Kolonizacja grecka.	- wskazuje na mapie starożytną Grecję; - rozumie pojęcie polis; - wymienia zajęcia Greków;	- rozumie pojęcia: Hellada, Hellenowie, akropol, agora, kolonia;	- dostrzega i omawia wpływ warunków geograficznych na zajęcia i sposób życia starożytnych Greków;	- rozumie przyczyny powstawania polis; - rozumie przyczyny kolonizacji greckiej;	- rozumie przyczyny wpływów greckich w basenie Morza Śródziemnego;
7.	W demokratycznych Atenach <u>Zagadnienia</u> 1. Demokracja. 2. Zgromadzenie ludowe, urzędnicy ateńscy. 3. Społeczeństwo Aten.	- rozumie pojęcia: demokracja, obywatel;	- omawia demokrację jako sposób sprawowania rządów; - wie czym było spartańskie wychowanie;	- wymienia urzędników ateńskich oraz ich kompetencje; - zna i omawia pojęcie Ateny peryklejskie - wie kim byli i czym się zajmowali hoplici;	- omawia różnice w zadaniach kobiet i mężczyzn oraz obywateli i cudzoziemców;	- porównuje współczesną demokrację z demokracją ateńską;
8.	Wierzenia starożytnych Greków <u>Zagadnienia</u> 1. Mitologia grecka. 2. Bogowie greccy. 3. Formy oddawania czci bogom.	- rozumie pojęcie politeizm w odniesieniu do wierzeń Greków; - wie, gdzie była siedziba bogów greckich; - zna co najmniej jednego boga greckiego;	- wymienia najważniejszych bogów greckich: Zeusa, Posejdona, Atenę, Afrodytę, Herę, Apolla; - opisuje wygląd bogów i ich zajęcia;	- zna sposoby oddawania czci bogom - wie czym był Partenon; - wie co to jest mit i mitologia;	- wie, kim był Homer; - wie, kim byli herosi;	- potrafi wskazać znaczenie religii jako czynnika jednoczącego Greków;

9.	W teatrze i na igrzyskach <u>Zagadnienia</u> 1. Gimnazjony. 2. Igrzyska olimpijskie. 3. Powstanie teatru. 4. Tragedie i komedie.	- wie, gdzie odbywały się igrzyska; - wie, jak wyglądał teatr grecki;	- wskazuje dyscypliny sportowe, które były uprawiane w czasie igrzysk; - wie czym był gimnazjon; - wie, jak wyglądała praca i stroje aktorów; - wie, jaka była geneza teatru;	- rozumie znaczenie sportu w codziennym życiu Greków; - wie, w jaki sposób nagradzano zwycięzców na igrzyskach;	- wie, czym różni się tragedia od komedii; - wymienia twórców tragedii i komedii;	- uzasadnia, dlaczego igrzyska i teatr były czynnikami integrującymi Greków;
10.	Uczeni, pisarze, artyści <u>Zagadnienia</u> 1. Filozofia grecka. 2. Literatura. 3. Architektura i rzeźba.	- rozumie pojęcie filozofia; - umie wymienić trzech greckich filozofów (Sokrates, Platon, Arystoteles);	- zna charakterystyczne cechy architektury greckiej; - wymienia przedstawicieli greckiej nauki, które rozwinęły się w Grecji;	- rozróżnia porządki architektoniczne; - wie, czym zajmowali się filozofowie; - zna dokonania Homera;	- porównuje osiągnięcia Greków z osiągnięciami dotychczas poznanych cywilizacji;	- dostrzega integrujący charakter sztuki i nauki greckiej;
DZIAŁ III STAROŻYTNY RZYM						
11.	Rzym – od królestwa do republiki <u>Zagadnienia</u> 1. Powstanie Rzymu. 2. Rzym w okresie królewskim. 3. Rzym jako republika. 4. Urzędy rzymskie.	- potrafi wskazać Rzym na mapie; - zna pojęcie republika; - zna pojęcie cesarz;	- wie, kiedy Rzym stał się republiką; - zna zasady funkcjonowania republiki; - wymienia rzymskie urzędy; - wie, jak byli ubrani urzędnicy rzymscy;	- wskazuje kompetencje urzędników rzymskich; - zna datę założenia Rzymu i legendę z tym związaną;	- porównuje republikę rzymską z demokracją ateńską;	- rozumie przyczyny walk plebejuszy z patrycjuszami;
12.	Imperium Rzymskie <u>Zagadnienia</u> 1. Podboje Rzymu. 2. Romanizacja prowincji. 3. Niewolnicy. 4. Upadek republiki. 5. Narodziny cesarstwa.	- potrafi pokazać Imperium Rzymskie na mapie; - wie co to jest imperium; - rozumie pojęcie cesarstwo;	- rozumie pojęcie romanizacja; - wie, kim był Gajusz Juliusz Cezar i Oktawian August; - wie, kiedy upadła republika;	- wskazuje przyczyny i skutki rzymskich podbojów; - wie, jaki był wpływ Rzymian na podbite prowincje;	- rozumie, dlaczego doszło do upadku republiki; - wskazuje efekty podbojów rzymskich i upadku republiki;	- omawia różnice między republiką a cesarstwem;

13.	Cywilizacja starożytnego Rzymu <u>Zagadnienia</u> 1. Wpływ Greków na kulturę rzymską. 2. Romanizacja prowincji. 3. Religia Rzymian. 4. Osiągnięcia w budownictwie. 5. Literatura i prawo rzymskie.	- rozumie pojęcia: akwedukt, łuk triumfalny, gladiator;	- wymienia bogów rzymskich; - wskazuje osiągnięcia Rzymian w budownictwie; - potrafi wyjaśnić powiedzenie: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.”;	- opowiada o edukacji rzymskiej; - wymienia rzymskich twórców w różnych dziedzinach; - omawia religię Rzymian;	- wyjaśnia wpływ Greków na kulturę rzymską; - omawia osiągnięcia Rzymian w prawie;	- dostrzega wpływ osiągnięć Rzymian na współczesny świat;
14.	Powstanie chrześcijaństwa i schyłek starożytności <u>Zagadnienia</u> 1. Powstanie i rozwój chrześcijaństwa. 2. Prześladowanie chrześcijan w państwie rzymskim. 3. Chrześcijaństwo religią panującą. 4. Upadek Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie.	- zna datę upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie; - wie, gdzie i kiedy narodziło się chrześcijaństwo; - wie, kim był Jezus Chrystus;	- omawia założenia chrześcijaństwa; - wie, jak wyglądało życie pierwszych chrześcijan; - rozumie pojęcia: barbarzyńcy, tolerancja religijna;	- rozumie przyczyny prześladowań chrześcijan; - wskazuje przyczyny słabości Imperium Rzymskiego;	- wskazuje przyczyny i skutki upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie;	- analizuje przyczyny rozwoju chrześcijaństwa;
DZIAŁ IV POCZĄTKI ŚREDNIOWIECZA						
15.	Bizancjum <u>Zagadnienia</u> 1. Cesarstwo na wschodzie. 2. Justynian Wielki. 3. Sztuka bizantyjska. 4. Schizma wschodnia.	- rozumie pojęcia: cesarstwo wschodnie, schizma wschodnia; - wie, jak wygląda mozaika;	- wymienia działania cesarza Justyniana; - wskazuje osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie kultury i architektury; - zna konsekwencje schizmy wschodniej;	- wskazuje różnice między cesarstwem wschodnim a zachodnim; - rozumie znaczenie Bizancjum dla zachowania dorobku starożytności;	- podaje argumenty uzasadniające przydomek cesarza Justyniana; - wskazuje działania, które miały pomóc w odbudowaniu cesarstwa;	- omawia współczesne konsekwencje schizmy wschodniej;
16.	Powstanie cywilizacji islamu <u>Zagadnienia</u> 1. Powstanie islamu. 2. Założenia islamu. 3. Podboje Arabów. 4. Osiągnięcia Arabów.	- wie, kim był Mahomet; - rozumie pojęcia: islam, Koran, muzułmanin, meczet;	- wymienia wiek powstania i omawia założenia islamu; - rozumie znaczenie roku 622;	- wymienia filary islamu; - omawia politykę Arabów na podbitych terenach;	- rozumie, jakie znaczenie mieli Arabowie w przekazaniu potomnym dorobku starożytnych Greków;	- rozumie znaczenie handlu i wojen arabskich dla rozprzestrzeniania się osiągnięć innych kultur;
17.	Państwo karolińskie	Nie podlega ocenie.				
18.	Nowe państwa na zachodzie Europy	Nie podlega ocenie.				

19.	Słowiańszczyzna	Nie podlega ocenie.				
DZIAŁ V SPOŁECZEŃSTWO, WŁADZA I KULTURA ŚREDNIOWIECZNEJ EUROPY						
20.	Rycerstwo i system lenny <u>Zagadnienia</u> 1. System lenny 2. Zamek ośrodkiem władzy. 3. Od pazia do rycerza. 4. Kultura rycerska.	- wie, kto mógł zostać rycerzem, przedstawia zadania rycerza; - opowiada, na czym polegał system lenny;	- przedstawia drogę od pazia do rycerza oraz zadania związane z poszczególnymi stopniami; - rozumie pojęcia: wasał, senior, lenno; - opowiada o zamku i jego roli jako siedziby możnowładcy;	- rozumie pojęcie immunitet; - opowiada o ceremonii nadawania lenna; - wie, na czym polegała kultura rycerska;	- rozumie przyczyny i skutki powstania systemu lennego;	- omawia rolę króla w systemie lennym; - rozumie, jaki wpływ miał system lenny na pozycję króla i sytuację wewnętrzną w państwie;
21.	Średniowieczna wieś <u>Zagadnienia</u> 1. Życie codzienne na wsi. 2. Pan i poddani. 3. Osadnictwo. 4. Zmiany w rolnictwie.	- wie jak wyglądało życie na wsi średniowiecznej; - dostrzega różnice między panem a poddanymi; - zna trzy stany społeczne;	- zna narzędzia używane do pracy na roli w okresie średniowiecza; - wie, na czym polegało osadnictwo;	- wymienia obowiązki chłopów i pana; - wskazuje nowe sposoby uprawiania ziemi;	- rozumie znaczenie osadnictwa dla właściciela ziemi; - rozumie znaczenie pogody dla życia na wsi;	- rozumie wpływ nowych metod uprawiania ziemi i nowych narzędzi na życie mieszkańców wsi;
22.	Średniowieczne miasto <u>Zagadnienia</u> 1. Odrodzenie miast. 2. Lokacja miast i ich wygląd. 3. Funkcje miast. 4. Mieszkańcy miast i ich zajęcia.	- wie, czym zajmowali się mieszkańcy miast; - potrafi opisać wygląd średniowiecznego miasta;	- wie, jakie grupy społeczne mieszkały w średniowiecznych miastach; - rozumie pojęcia: cech, mistrz, czeladnik; - wymienia funkcje miast;	- opowiada o procesie lokowania miasta i jego cechach; - rozumie, jakie znaczenie miały cechy;	- rozumie, dlaczego właściciele ziemi dążyli do lokowania miast; - opisuje samorząd miasta w średniowieczu;	- przedstawia podobieństwa i różnice między miastem współczesnym a średniowiecznym;
23.	Kościół i kultura na zachodzie Europy <u>Zagadnienia</u> 1. Powstanie i rola zakonów. 2. Uniwersytety.	- wymienia style architektoniczne średniowiecza; - wie, co się działo na uniwersytecie;	- wymienia przykłady średniowiecznych zakonów; - wie, gdzie powstał pierwszy zakon, zna jego założyciela;	- wymienia najstarsze uniwersytety; - rozumie rolę uniwersytetu; - wie, czym zajmowali się	- rozumie wpływ duchowieństwa i chrześcijaństwa na życie w średniowiecznej Europie;	- porównuje rolę zakonów w średniowieczu i we współczesności;

	3. Style architektoniczne w średniowieczu.	- wie, czym się zajmowali zakonnicy; - zna pojęcie skryptorium;	- rozumie zasadę „Módl się i pracuj”;	dominikanie i franciszkanie;		
24.	Spór cesarstwa z papieżem <u>Zagadnienia</u> 1. Upadek znaczenia papieża. 2. Program reform. 3. Spór między Henrykiem IV a Grzegorzem VII. 4. Konkordat w Wormacji.	- wie, czego dotyczył spór między papieżem a cesarzem;	- wie, kim byli: Henryk IV i Grzegorz VII; - opowiada o etapach sporu między papieżem a cesarzem; - wymienia założenia reformy kościoła zaproponowane przez klasztory benedyktyńskie;	- rozumie określenie „pójść do Kanossy” i zna jego genezę;	- rozumie przyczyny sporu między papieżem a cesarstwem; - rozumie przyczyny zmian zaproponowanych przez klasztory benedyktyńskie;	- rozumie znaczenie konkordatu w Wormacji dla stosunków między Kościołem a państwami średniowiecznej Europy;
25.	Wyprawy krzyżowe	Nie podlega ocenie.				
DZIAŁ VI POLSKA PIERWSZYCH PIASTÓW						
26.	Narodziny państwa polskiego <u>Zagadnienia</u> 1. Słowianie na ziemiach dzisiejszej Polski. 2. Podboje Mieszka I. 3. Przyjęcie chrztu. 4. Budowa państwa przez Mieszka I.	- wie, kim był Mieszko I; - wie, kiedy Polska przyjęła chrzest;	- wymienia największe plemiona zamieszkujące ziemie polskie; - opowiada o tworzeniu państwa polskiego; - opowiada o przyjęciu chrztu;	- wie, kiedy była bitwa pod Cedynią; - rozumie znaczenie podbojów dla tworzenia państwa Mieszka I;	- wskazuje przyczyny i skutki przyjęcia chrześcijaństwa;	- analizuje zmiany spowodowane przez chrzest w kontekście międzynarodowego położenia Polski;
27.	Panowanie Bolesława Chrobrego <u>Zagadnienia</u> 1. Misja biskupa Wojciecha. 2. Utworzenie arcybiskupstwa w Gnieźnie. 3. Zjazd gnieźnieński. 4. Wojny Bolesława Chrobrego. 5. Koronacja Bolesława Chrobrego.	- wie, kto był następcą Mieszka I; - wie, w którym roku Bolesław Chrobry został królem i kiedy był zjazd w Gnieźnie;	- wie, kto i kiedy brał udział w zjeździe gnieźnieńskim; - opowiada o misji biskupa Wojciecha; - wie, z kim Bolesław Chrobry toczył wojny i zna rezultat tych wojen;	- wskazuje przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego;	- rozumie znaczenie powołania pierwszego arcybiskupstwa na ziemiach polskich;	- rozumie, jak koronacja wpłynęła na sytuację Polski w Europie;

28.	Upadek i odbudowa państwa pierwszych Piastów <u>Zagadnienia</u> 1. Rządy Mieszka II. 2. Kryzys monarchii. 3. Kazimierz Odnowiciel i jego działania. 4. Bolesław Śmiały i biskup Stanisław.	- wie, jaka dynastia sprawowała rządy w średniowiecznej Polsce; - wie, kim byli Mieszko II, Bolesław Śmiały, Kazimierz Odnowiciel;	- wymienia problemy Polski w I połowie XI w.;	- wymienia przyczyny problemów Polski w XI w.; - wskazuje działania mające na celu poprawę sytuacji Polski podejmowane przez kolejnych władców;	- rozumie przyczyny problemów wewnętrznych państwa polskiego;	- wskazuje skutki koronacji Bolesława Śmiałego i zamordowania biskupa Stanisława;
29.	Panowanie Bolesława Krzywoustego	Nie podlega ocenie.				
30.	Spółeczeństwo Polski pierwszych Piastów <u>Zagadnienia</u> 1. Życie na wsi i w mieście. 2. Powinności – daniny i postugi. 3. Wojowie. 4. Duchowieństwo.	- wymienia grupy społeczne w Polsce średniowiecznej; - wie, jakie były zajęcia wojów; - zna pojęcia: możnowładca, wojowie, duchowieństwo;	- opisuje życie na wsi, w mieście;	- wskazuje różnice występujące między poszczególnymi stanami;	- dostrzega wpływ chrześcijaństwa na funkcjonowanie państwa polskiego;	- rozumie, jakie znaczenie miały powinności poszczególnych grup społecznych dla funkcjonowania państwa;
DZIAŁ VII POLSKA DZIELNICOWA I ZJEDNOCZONA						
31.	Rozbicie dzielnicowe <u>Zagadnienia</u> 1. Polska dzielnicowa. 2. Sąsiedzi Polski dzielnicowej. 3. Sprowadzenie Krzyżaków do Polski. 4. Najazd Mongołów.	- wie, co oznaczał podział Polski na dzielnice; - rozumie pojęcia: Krzyżacy, Mongołowie;	- zna sąsiadów Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; - wie, z kim walczyli Polacy w okresie rozbicia dzielnicowego, i zna efekty tych walk;	- wie, w jaki sposób układały się stosunki z sąsiadami Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; - opisuje proces budowania państwa krzyżackiego;	- wskazuje skutki stosunków Polski z sąsiadami; - omawia przyczyny zaproszenia Krzyżaków do Polski;	- wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego na różnych płaszczyznach;
32.	Spółeczeństwo i gospodarka Polski dzielnicowej <u>Zagadnienia</u> 1. Wieś w średniowieczu. 2. Kolonizacja na prawie niemieckim. 3. Powstanie stanów.	- wymienia stany w społeczeństwie polskim; - wie, na czym polegała lokacja; - zna pojęcie trójpolówka;	- opowiada o procesie kolonizacji na prawie niemieckim; - wymienia zajęcia różnych stanów;	- rozumie znaczenie zmian w rolnictwie dla życia ludzi;	- analizuje znaczenie kolonizacji dla rozwoju gospodarczego; - wskazuje, w jaki sposób kształtował się samorząd na wsi, a jak w mieście;	- rozumie, w jaki sposób ukształtowały się poszczególne grupy społeczne w Polsce;

33.	Odbudowa Królestwa Polskiego <u>Zagadnienia</u> 1. Zwołennicy zjednoczenia. 2. Przemysł II królem Polski. 3. Koronacja Wacława II na króla polskiego. 4. Zjednoczenie ziem polskich przez Władysława Łokietka. 5. Konflikt Polski z Krzyżakami.	- wie, kto i kiedy zjednoczył ziemie polskie;	- wymienia kolejnych władców Polski; - wie, kiedy Polska utraciła Pomorze Gdańskie; - wskazuje wydarzenie uznawane za zakończenie rozbicia dzielnicowego;	- wskazuje przyczyny zjednoczenia ziem polskich; - rozumie znaczenie utraty Pomorza; - opowiada o próbach odzyskania utraconych ziem;	- wskazuje rolę Kościoła w zjednoczeniu ziem polskich;	- rozumie znaczenie zjednoczenia ziem polskich dla zmiany położenia międzynarodowego Polski;
34.	Polska Kazimierza Wielkiego <u>Zagadnienia</u> 1. Problemy Polski po przejęciu władzy przez Kazimierza Wielkiego. 2. Pokój z Czechami i Krzyżakami. 3. Działania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie gospodarki, obronności, prawodawstwa. 4. Utworzenie Akademii Krakowskiej.	- wie, kto był ostatnim królem Polski z dynastii Piastów; - rozumie powiedzenie „Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną.”;	- wymienia działania Kazimierza Wielkiego w różnych dziedzinach; - wie, kiedy została utworzona Akademia Krakowska;	- rozumie znaczenie powołania Akademii Krakowskiej; - omawia, w jaki sposób Kazimierz Wielki rozwiązał problemy z Czechami i Krzyżakami;	- omawia znaczenie pokoju z Krzyżakami i Czechami dla Polski;	- ocenia zjazd europejskich monarchów w Krakowie w 1364 roku;
35.	Polska w unii z Węgry i Litwą <u>Zagadnienia</u> 1. Unia z Węgry. 2. Ludwik Węgierski i Jadwiga na tronie polskim. 3. Unia personalna z Litwą. 4. Wielka wojna z zakonem.	- wie, z kim Polska zawarła unie w XIV w.; - wie, kim byli: Jadwiga i Władysław Jagiełło; - wie, jaki był rezultat bitwy pod Grunwaldem, wie, kto w niej walczył;	- opowiada o zawarciu unii Polski z Węgry i Litwą; - wie, dlaczego doszło do wojny z Krzyżakami w 1409 roku; - zna nazwę dynastii, która rządziła Polską od 1385 roku;	- rozumie przyczyny zawarcia przez Polskę unii z Litwą; - wie, dlaczego doszło do wielkiej wojny z Krzyżakami; - zna postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego;	- rozumie znaczenie przywileju koszyckiego;	- analizuje zmiany zachodzące w państwie polskim pod wpływem unii;
36.	Jagiellonowie w Europie Środkowej	Nie podlega ocenie.				
37.	Monarchia stanowa w Polsce <u>Zagadnienia</u> 1. Powstanie monarchii stanowych. 2. Monarchia stanowa w Polsce. 3. Powstanie szlachty.	- wie, z jakich izb składał się sejm i kto w nim zasiadał; - rozumie pojęcie szlachta;	- rozumie pojęcia: przywilej, sejm walny, konstytucja nihil novi, elekcja;	- wie, kiedy zebrał się pierwszy polski sejm; - opowiada o kształtowaniu się monarchii stanowej;	- rozumie okoliczności nadawania przywilejów, wskazuje ich konsekwencje;	- omawia funkcjonowanie monarchii stanowej, dostrzega różnice między monarchią

	4. Przywileje szlacheckie. 5. Działalność sejmu.		- wie, na czym polegała monarchia stanowa;	- opowiada o powstawaniu przywilejów;	- wymienia treść przywilejów nadanych szlachcie;	stanową a patrymonialną;
--	---	--	--	---	--	-----------------------------

Opracowanie na podstawie i w oparciu o podstawę programową, program nauczania oraz przedmiotowy system oceniania opracowany przez Anitę Plumińską-Mieloch (WSiP).